دڅرځاي اومرعی قانون

لومړی فصل

عمومي حکمونه

لومړی ماده :

دغه قانون دڅرځای اومرعی دساتنې اودڅارویو دخرولوليارد له هغه څخه دښې ګټې اخیستنې په منظوروضع شویدی.

دوه یمه ماده :

(۱)ټولې هغه ځمکې چې ددښتو، غونډیو، غرونو او دهغو دلمنو په ګډون، دسیندونو د دواړو غاړو په څنډه زارونه اودځنګلونو ساحې چې درستنیو او طبیعي بوټو لرونکې وي اودڅارويو دخوړو لپاره له هغو څخه ګټه واخیستله شي څرځای ګڼل کېږي.

(۲)څرځای په دوه ډوله دی:

۱-خاص څرځای: مرعی چې دځمکوالۍ دچاروتنظیم دقانون ددوه یمې مادي د(۹)جزء دحکم مطابق دکلیو اوښارونو حریم وي.

۲-عام څرځای: هغه مواتې ځمکې چې د ځمکوالۍ دچاروتنظیم دقانون ددوه یمې مادي د(۹)جزء دحکم مطابق دکلیو اوښارونو حریم نه وي.

دریمه ماده :

(۱)له څرځای څخه ګټه اخیستنه

قانون علفچرومرعی

فصل اول

احکام عمومی

مادهٔ اول:

این قانون به منظورحفاظهٔ علفچرومرعی واستفاده بهتر ازآن برای تعلیف مواشی،وضع گردیده است.

مادهٔ دوم :

(۱)تمام اراضی سمول دشت ها،تپه ها،کوه هاودامنه های آن ،جبه زارهای دوطرف دریاهاوساحات جنگل که دارای پوشش ازنباتات علوفه ئی وبته های طبیعی باشدوجهت خوراکهٔ مواشی ازآن استفاده شده بتواند،علفچرشناخته میشود.

(۲)علفچر به دونوع است :

۱-علفچرخاص:شامل مرعی که مطابق حکم جزء(۹) مادهٔ دوم قانون تنظیم امورزمینداری حریم قریه هاوشهرهاباشد.

۲-علفچرعام:شامل زمین های مواتیکه مطابق حکم جزء (۹)ماده دوم قانون تنظیم امورزمینداری‌حریم قریه هاوشهرهانباشد.

مادهٔ سوم :

(۱)حق استفاده ازعلفچربه تعلیف

دڅارويو په تعليف پورې منحصره ده.

(۲) دخاص څرځاى له ساحې څخه ګټه اخيستنه دهغو کليو په څارويو پورې اړه لري چې نوموړى څرځاى دهغوى کلي ته نږدې پروت وي.

(۳) دعام څرځاى له ساحې څخه دټولو خلکو څاروى ګټه اخيستلاى شي.

دوه يم فصل

خاص څرځاى

څلورمه ماده :

(۱) خاص څرځاى چې شرعاً دامارت ياشخص ملکيت په هغه کې ثابت نه شي، امارت ياشخص نشي کولى په نوموړي څرځاى کې مالکانه تصرفات وکړي.

(۲) دمحل خلک کولى شي دخپلو څارويودوښولپاره ددې قانون له حکمونو سره سم دڅرځاى له ساحې څخه ګټه واخلي.له څرځاى څخه دګټې اخيستنې حق دپلورلواوپيرودلووړندى.

پنځمه ماده :

(۱)دڅرځاى ساحه دشريعت له حکم

وچراى مواشى منحصرميباشد.

(۲) استفاده ازساحهٔ علفچرخاص به مواشى قريه هائيکه علفچرمذکوردرنزديک قريهٔ آنهاموقعيت داردتعلق ميگيرد.

(۳)ازساحهٔ علفچرعام مواشى عموم مردم استفاده کرده ميتواند.

فصل دوم

علفچرخاص

مادهٔ چهارم :

(۱) علفچرخاص که شرعاً ملکيت امارت ياشخص درآن ثابت نگردد،امارت وياشخص نميتواندرعلفچرمذکورتصرفات مالکانه نمايند.

(۲) اهالى محل ميتوانند غرض علوفهٔ مواشى خويش مطابق احکام اين قانون ازساحهٔ علفچراستفاده نمايند. حق استفاده ازعلفچرقابل خريد وفروش نمى باشد .

مادهٔ پنجم :

(۱)ساحهٔ علفچرتوسط هيئت طبق

سره سم دهیئت په واسطه تشخیص،په نښه او ثبتېږي.

(۲) که چېرې دځرځای ساحه ددې قانون له نافذېدومخکې نه وي تثبیت شوې دوزیرانوشورئ دشپږومیاشتوپه موده کې،په هرولایت کې ددې مادې دلومړۍ فقرې دحکم دتطبیق په منظورهیئت موٌظفوي.

شپږمه ماده :

دخاص ځرځای ،پلورل،پېرودل اواجاره ورکول جوازنلري.

اوومه ماده :

دخاص ځرځای ساحې دکرنیزوفعالیتونودپراختیاپه منظوریادبل منظورلپاره پلورل کېدای یاپه اجاره ورکول کېدای نشي.

امارتي عام المنفعه انکشافي تأسیسات (پروژې) له دې حکم څخه مستثنئ دي.

اتمه ماده :

دوزیرانوشورئ کولی شي دخاص ځرځای دساتنې په منظوردخاص ځرځای په دننه یاګاونډکې خصوصي حقابه

حکم شریعت تشخیص،علامه گذاری وثبت گردد.

(۲) هرگاه ساحهٔ علفچرقبل ازانفاذ این قانون تثبیت نگردیده باشد شورای وزیران ظرف شش ماه در هر ولایت هیئتی رابه منظور تطبیق حکم فقرهٔ (۱)این ماده موٌظف مینماید.

مادهٔ ششم :

خرید،فروش واجارهٔ علفچر خاص جوازندارد.

مادهٔ هفتم :

ساحات علفچرخاص به منظور توسعهٔ فعالیت های زراعتی یابه منظوردیگری فروخته ویابه اجاره داده نمیشود. تأسیسات (پروژه های) عام المنفعهٔ انکشافی امارتی ازاین حکم مستثنیٰ است.

مادهٔ هشتم :

شورای وزیران میتواندبمنظورحفاظهٔ علفچر خاص،زمین های زراعتی، حقابه وچشمه سارهای خصوصیواقع درداخل

اوچينې چې دعامې اړتيااوحاجت وړوي دشريعت اوقانون له حکمونوسره سم استملاک کړي.

دريم فصل

عام ځرځاى

نهمه ماده :

دموات ځمکوځرځاى دعامه منفعت لپاره دى پلورل ،پېرودل اواجاره ورکول ئې دامیرالمؤمنين په اجازه صورت مونددلاى شي.

لسمه ماده :

د ځنګله په دننه ځرځاى کې دعامه مصلحت له مخې داوښانو اووزوځرول جوازنلري.

يوولسمه ماده :

دوزيرانوشورئ دځرځاى دساتنې اودځرځاى دوضعې دښه والي په خاطرلازم تدبيرونه نيسي.

څلورم فصل

متفرقه حکمونه

دوولسمه ماده :

پرځرځاى باندې تيرى اوهمدارنګه په

وجوارعلفچرراکه موردضرورت ياحاجت عامه باشدطبق احکام شريعت وقانون استملاک نمايد.

فصل سوم

علفچرعام

مادهٔ نهم :

علفچرزمين هاى موات براى منفعت‌عامه بوده خريد،فروش واجارهٔ آن باذن اميرالمومنين صورت گرفته ميتواند.

مادهٔ دهم :

چرانيدن بزوشتردرعلفچرداخل جنگل بنابرمصلحت عامه جوازندارد.

مادهٔ يازدهم :

شوراى وزيران به منظورحفاظه وبهبودوضع علفچر،تدابيرلازم را اتخاذ ميکند.

فصل چهارم

احکام متفرقه

مادهٔ دوازدهم :

تجاوزبرعلفچر،همچنان تبديلى علفچربه

کرنیزه ځمکه بــــاندې دځړځای اړول (بدلول) دشخص له لورې جوازنلري. که چېرې ثابته شي چې شـــخص د ځړځای ساحه په کرنیزه ځمکه اړولــې ده ددې قانون له حکمونوسره سم نوموړې ساحه له هغه څخه راګرځول کېږي اودپخواپه شان ځړځای ګڼل کېږي.

دیارلسمه ماده :

دځړځای سوځول جوازنلري، په ځړځای کې داورلګېدوپه صورت کې ګاونــډي اود نېږدې سیموخلک اوامـــارتي اداري مکلف دي چې په ممکنووسائلوسره دهغـــه په مره کولولاس پورې کړي.

څوارلسمه ماده :

هیــــــڅوک نشــــــي کــــــولی دځارویودتلوراتلولارې، داوســېدوځایونه داوبوڅکلوځایونــه اوچینــــې لــــه منځه یوسي اویــائې پــه بــل مقصــد استعمال کړي.

پنځلسمه ماده :

هغه دتلوراتلولارې اوداوســـېدوځایونه چې ددې قانون له نافذېدونه مخکې له

زمــین زراعتــي ازطــرف شــــخص جوازنــدارد، هــرگاه ثــابت شــودکه شخص ساحهٔ علفچررابزمــین زراعتــي تبدیــل نمــوده، ســاحهٔ مذکــور مطابق احکام ایــن قــانون، ازنــزدوی مســتردوکمافی الســابق علفچــــر شناخته میشود.

مادهٔ سیزدهم :

سوختاندن علفچرجوازندارد، درصـورت وقــوع حریــق درعلفچــر، مــــردم همجوارونزدیک وادارات امارتی مکلف اندباوسائل ممکنه درخاموش ســاختن آن اقدام نمایند.

مادهٔ چهاردهم :

هیــچ شــخص نمیتوانــدراه هــــای عبورومــرور، باشــگاه هــا، آبخورهــا وچشمه ســارهای مواشــی راإز بــین ببردویابــــه مقصددیـــــــگری استعمال نماید.

مادهٔ پانزدهم :

راههای عبورومرور، باشگاه های مواشی که قبل ازانفاذاین قانون ازبین برده شده

منخه وړل شوي اويا په بل مقصد استعمال شوي دي، بېرته دځارويو دتلو راتلو او داوسېدو دځايونو په توګه ترګټې اخيستنې لاندې راځي مګر داچې شريعت بل ډول حکم کړی‌وی.

شپاړسمه ماده :

(۱) دوزيرانو شورئ واک لري چې دځرځاى دساتنې او ښه والى په خاطر لازم تشکيلات رامنځته کړي.

(۲) دوزيرانو شورئ ددې قانون دحکمونو په تطبيق کې آسانتياوو دتأمينولو په منظور لازم مقررات وضع کوي.

اووه لسمه ماده :

دځرځايونو دحدودو له تثبيت څخه درامنځ ته شوو دعواوو تصفيه کول او رسيدګي دشريعت، نافذه اړوند قانون اومقرراتو دحکمونو مطابق صورت مومي.

اتلسمه ماده :

(۱) لاندې اشخاص پدې ماده کې

ويابه مقصددیگری استعمال گردیده باشد مجدداً به حيث راههای عبورومرور وباشگاه های مواشی مورداستفاده قرارميگيرد،مگراینکه شريعت طوردیگری حکم نماید.

مادهٔ شانزدهم :

(۱) شورای وزيران صلاحيت داردبمنظورحفاظهٔ علفچروبهبودآن تشکيلات لازم راایجادنمايد.

(۲) شورای وزيران بمنظور تأمين تسهيلات درتطبيق احکام این قانون مقررات لازم را وضع مي نمايد.

مادهٔ هفدهم :

تصفيهٔ مسائل ورسيده گی به دعاوی ناشی ازتثبيت حدودعلفچرهامطابق به احکام شريعت ،قانون ومقررات نافذمربوط صورت میگيرد.

مادهٔ هجد هم :

(۱)اشخاص آتی علاوه برمؤیدات

دلاندنيو اتکل شوو موئيداتو سربيره دشريعت له مخې ترعدلي تعقيب اوتعزيرلاندې نيول کېږي :

۱-هغه شخص چې دځړځای ساحې وپېږي ياوپلوري او يائې په کرنيزوځمکو واړوي،نوموړې ساحې بېرته ورڅخه اخيستل کېږي.

۲-هغه شخص چې دڅارويو داوسيدوځايونه له منځه يوسي يائې دبل مقصد لپاره استعمال کړي نوموړې ساحه مستردېږي.

۳-هغه شخص چې دڅارويو دتلو،راتلولارې له منځه يوسي اويائې دبل مقصد لپاره استعمال کړي نوموړې لار مستردېږي .

۴-هغه مامورچې دځړځای ساحې وپلوري اويائې په اجاره ورکړي نوموړې ساحې مستردېږي .

(۲) ددې مادې دلومړۍ فقرې په اجزاوو کې ددرج شوو حاصلاتو داسترداد موضوع شرعي محکمې ته سپارل کېږي.

پیشبینی شدهٔ ذیل دراین ماده ،مطابق شریعت تحت تعقیب عدلی وتعزیرقرارمیگیرند:

۱-شخصیکه ساحات علفچررا خرید وفروش نمایدویابزمین زراعتی تبدیل کند،ساحات مذکور مستردمیشود.

۲-شخصیکه باشگاه های مواشی راازبین ببردویابمقصد دیگری استفاده نماید، ساحهٔ مذکورمستردمیگردد.

۳-شخصیکه راههای عبورومرور مواشی رازبین ببردویابمقصد دیگری استعمال نماید، راه مذکورمستردمیگردد.

۴-ماموریکه ساحات علفچررابفروشدویاباجاره بدهد،ساحهٔ مذکورمستردمیگردد.

(۲) موضوع استردادحاصلات مندرج اجزای فقرهٔ (۱)این ماده به محکمهٔ شرعی محول گردد.

(۳) هغه شخص چې ځرځای ته قصداً اورواچوي، په شرعي تعزير محکومېږي.

(۴) هغه شخص چې خپلې وزې او اوښان دځنګله په دننه ځرځای کې څروی، په راتلونکي کې ددغه عمل دنه تکرارپه تضمين محکومېږي.

نولسمه ماده :

دکرنې اومالدارۍ وزارت دولايتونودامنيتي څانګوپه همکارۍ ددې قانون دحکمونوپه تطبيقولومکلف دی.

شلمه ماده :

دغه قانون دتوشيح له نېټې څخه نافذاوپه رسمي جريده کې دې خپورشي اوددې قانون په نافذېدوسره د۱۳۴۹/۱۲/۱۹هـ.ش نېټې په (۱۸۰)ګڼه رسمي جريده کې خپورشوی دځرځای قانون اود۱۳۷۳/۸/۱۵هـ.ش نېټې په (۷۷۱)ګڼه رسمي جريده کې خپورشوی (۱۷۲)ګڼه فرمان لغوګڼل کېږي .

(۳) شخصيکه علفچرراقصداً آتش بزند به تعزيرشرعي محکوم ميشود.

(۴)شخصيکه بزو شترخودرا در علفچر داخل ساحهٔ جنگل ميچراند .به تضمين عدم تکرار اين عمل درآينده محکوم ميگردد.

مادهٔ نزدهم :

وزارت زراعت ومالداري به همکاري شعبات امنيتي ولايات به تطبيق احکام اين قانون مکلف ميباشد.

مادهٔ بيستم :

اين قانون ازتاريخ توشيح نافذ ودرجريدهٔ رسمي نشرگرددو باانفاذآن قانون علفچر منتشرهٔ شمارهٔ (۱۸۰)مؤرخ ۱۳۴۹/۱۲/۱۹ هـ.ش جريدهٔ رسمي وفرمان(۱۷۲)منتشرهٔ شمارهٔ (۷۷۱) مؤرخ ۱۳۷۳/۸/۱۵ هـ.ش جريدهٔ رسمي ملغی شمرده ميشود.